

ÅLANDS FÖRFATTNINGSSAMLING

1987

Nr 58

Nr 58

LANDSKAPSLAG

angående ändring av landskapslagen om landstingsval och kommunalval

Föredragen för Republikens President den 24 juli 1987

Utfärdad i Mariehamn den 6 augusti 1987

I enlighet med landstingets beslut¹⁾

upphävs 25 §, 60 § 2 mom. och 66 § landskapslagen den 30 december 1970 om landstingsval och kommunalval (39/70),

ändras lagens 2 § 1 och 2 mom., 5 § 1 och 3 mom., 6—16 §§, 17 § 3 mom., 18 §, 20—24 §§, 26 § 2 mom., 27 §, 28 §, 31—35 §§, 36 § 2 och 3 mom., 37 § 2 mom., 41 § 3 mom., 45 §, 47 §, 48 § 3 och 4 mom., 49 § 1, 2 och 5 mom., 50—56 §§, 58 § 1 mom. 6 punkten, 61 §, 64 §, 65 §, 68 § 1 mom., 70 §, 71 § 2 mom., 74 § 1 mom., 74b § 1 och 2 mom., 74c § 1 och 2 mom., 75 § 2 mom., 75a §, 76 §, 78—83 §§, 86 § samt 87 § 2 mom., av dessa lagrum 9 § sådan den lyder i landskapslagen den 16 december 1974 (87/74), 10 § sådan den lyder i landskapslagarna den 16 december 1974 (87/74) och den 29 april 1975 (25/75), 2 § 1 och 2 mom., 5 § 3 mom., 6 §, 7 § 1 mom., 20 § 1 mom., 32 § 2 mom., 53 § 1 och 3 mom., 70 § 1 mom., 78 § samt 83 § 2 och 3 mom., sådana de lyder i landskapslagen den 29 april 1975 (25/75), 14 § 1 och 3 mom., 27 § 1 och 2 mom., 31 § 2—4 mom. sådana de lyder i landskapslagarna den 29 april 1975 (25/75) och den 10 april 1979 (20/79), 11 §, 12 § 2 och 3 mom., 15 §, 18 § 2 och 3 mom., 22 §, 26 § 2 mom., 35 § 2 mom., 49 § 5 mom., 51 § 1 mom., 58 § 1 mom. 6 punkten, 65 §, 74 § 1 mom., 74b § 1 och 2 mom., 74c § 1 och 2 mom., 75 § 2 mom., 75a § sådana de lyder i landskapslagen den 10 april 1979 (20/79), 21 § 2 mom. sådant det lyder i landskapslagen den 8 mars 1983 (8/83), samt **fogas** till 67 § ett nytt 3 mom. samt till lagen

nya 2a §, 35a §, 35b §, 49a §, 51a §, 54a §, 54b §, 54c §, 54d §, 54e §, 55a §, 75b § och 75c § som följer:

2 §

Val förrättas i varje kommun. Kommunen utgör ett röstningsområde om det inte av särskild orsak är erforderligt att indela kommunen i flera röstningsområden. Kommunfullmäktige skall vid behov i januari månad fatta beslut om indelning i röstningsområden. Fattas sådant beslut skall fullmäktige samtidigt bestämma till vilket röstningsområde de i kommunen mantalsskrivna som inte antecknats vid någon fastighet hör.

Fattas beslut om ändring i kommunindelningen efter det indelning i röstningsområden skett, skall kommunfullmäktige med anledning härav ofördröjligen justera indelningen i röstningsområden.

2a §

Kommunstyrelse skall underrätta mantalskrivningsmyndigheten om den plats där röstning skall ske och den plats där vallängderna kommer att vara framlagda till granskning.

5 §

Kommunfullmäktige skall inom januari månad under valåret tillsätta en centralnämnd för kommunalvalet (**kommunal centralnämnd**)

¹⁾ Ls framst. nr 33/1986—87

Lu bet. nr 16/1986—87

Stu bet. nr 35/1986—87

bestående av fem ledamöter, av vilka en utses till ordförande och en till viceordförande. Fullmäktige utser fem ersättare som uppställs i den ordning de avses träda in i stället för de ordinarie ledamöterna.

Bestämmelserna i 47 § kommunallagen för landskapet Åland (5/80) om företrädare för kommunstyrelse i nämnd skall inte tillämpas med avseende på kommunal centralnämnd eller valnämnd som avses i 6 § 1 mom.

6 §

Kommunfullmäktige skall **inom januari månad** under valåret för varje röstningsområde tillsätta en **valnämnd** bestående av fem ledamöter, av vilka en utses till ordförande och en till viceordförande. Fullmäktige utser minst fem ersättare som uppställs i den ordning de avses träda in i stället för de ordinarie ledamöterna.

Är kommun inte indelad i röstningsområden skall bestämmelserna i 1 mom. inte tillämpas. Kommunal centralnämnd handhar i sådant fall valnämnds uppgifter.

Kommunfullmäktige skall **inom januari månad** under valåret för inrättningar som avses i 50 § 1 mom. utse en eller flera **valbestyrelser** bestående av tre ledamöter, av vilka en utses till ordförande och en till viceordförande. Fullmäktige utser minst tre ersättare som uppställs i den ordning de avses träda in i stället för de ordinarie ledamöterna.

Valnämnds och valbestyrelsens sammansättning samt respektive ordförandes postadress skall meddelas landskapsstyrelsen och kommunala centralnämnden.

Valnämnd är beslutförr då fem och valbestyrelse då tre ledamöter är närvarande.

7 §

Mandatperioden för centralnämnd, valnämnd och valbestyrelse varar till dess ny nämnd eller bestyrelse är vald.

Om medlem eller ersättare i nämnd eller bestyrelse avlider, avgår eller utses till kandidat i valet skall annan utses i hans ställe.

Är medlem eller ersättare i nämnd eller bestyrelse på grund av jäv förhindrad att delta i visst beslut, får ärendet handläggas även om antalet deltagande på grund av hindret inte uppgår till föreskrivet antal.

Har ersättare i kommunal centralnämnd, val-

nämnd eller valbestyrelse avlidit, är han jävig eller har han förhinder kan kommunstyrelsen utse tillfällig ersättare.

8 §

Som underlag för vallängd uppgör mantalskrivningsmyndigheten i landskapet Åland **basförteckning** för varje röstningsområde. Förteckningen uppgörs enligt den indelning i röstningsområden som var gällande vid utgången av juni månad under valåret. I basförteckning upptas varje röstberättigad som under valåret blivit eller borde ha blivit mantalskriven i kommunen.

I basförteckning anges fullständigt namn och personbeteckning på i 1 mom. avsedd person. Förteckningen skall uppgöras i alfabetisk ordning.

Röstberättigad som inte är mantalsskriven i någon kommun i landskapet skall antecknas i ett särskilt tillägg till basförteckning för det röstningsområde där han senast var mantalsskriven.

9 §

Till basförteckning fogas ett alfabetiskt kortregister (**registerkartotek**) över de förtecknade personerna och deras adresser. Till basförteckning fogas även ett **röstkort** för varje person. På röstkortet anges den röstberättigades fullständiga namn, de två sista siffrorna i hans födelseår, hans adress enligt registerkartoteket samt uppgift om i vilket röstningsområde han upptagits i vallängden. På röstkortet anges även var och när vallängden är framlagd för granskning samt var och när valförrättning äger rum. Utöver vad här sagts får kortet inte innehålla annat än upplysning om rättelse av fel samt om tillvägagångssättet vid röstningen.

Basförteckning, registerkartotek och röstkort uppgörs på blanketter som fastställs av landskapsstyrelsen. Mantalsskrivningsmyndigheten skall senast **den 10 augusti** under valåret mot fastställd avgift tillställa de kommunala centralnämnderna basförteckningar, registerkartotek och röstkort.

10 §

Kommunal centralnämnd skall senast **den 19 augusti** under valåret granska basförteckningarna. Nämnden skall i basförteckning införa sådan röstberättigad, som inte blivit mantalsskriven trots att han enligt intyg av mantalsskrivningsmyndigheten borde ha varit mantalsskriven i kommunen och upptagen i

förteckningen, samt person som enligt basförteckningen antecknats sakna åländsk hembygdsrätt men som enligt intyg av vederbörande myndighet innehar hembygdsrätt. Nämnden skall utsluta person som inte är röstberättigad ur basförteckning genom att stryka över hans namn. Orsaken till utslutning skall anges i basförteckningen. Om påföljd som innebär förlust av rösträtt enligt officiell utredning upphör att gälla före den första valdagen, skall personen införas i förteckningen som röstberättigad. Görs rättelse i basförteckning enligt detta moment skall registerkartotek och röstkort rättas på motsvarande sätt.

Kommunal centralnämnd skall skriftligen utan dröjsmål underrätta mantalsskrivningsmyndigheten om ändringar i basförteckning som rör rösträtten.

Sedan basförteckning granskats och rättats skall på den antecknas att den är vallängd för röstningsområde. Vallängden undertecknas därefter på kommunala centralnämndens vägnar.

Mantalsskrivningsmyndighet, myndighet som för befolkningsböcker eller hembygdsrättsregister, chef för polismyndighet, allmän åklagare och häradshövding är skyldig att lämna erforderliga uppgifter till kommunal centralnämnd.

11 §

Kommunal centralnämnd skall sända röstkort till varje röstberättigad vars adress är känd. Kortet sänds till röstberättigad efter det basförteckningen jämte kartotek har granskats såvitt gäller honom, dock senast **den 20 augusti**.

12 §

Kommunal centralnämnd skall framlägga vallängd till granskning inom kommunen under tre vardagar, dock inte lördag, från och med **den 26 augusti** på tid som nämnden bestämmer. Vallängderna skall hållas under behörig tillsyn och vid behov framläggas på flera platser inom kommunen.

Meddelande om var och när vallängd är framlagd för granskning skall kungöras i god tid innan vallängd framläggs samt i den ordning som gäller för kommunala kungörelser.

Den som anser att han obehörigen utelämnats ut vallängd eller att anteckning i längden om honom är oriktig får skriftligen yrka på rättelse hos den kommunala centralnämnden se-

nast **den 9 september klockan 16.00**. Sådant yrkande får även make utan fullmakt framställa på andra makens vägnar.

Den som anser att någon obehörigen upptagits i vallängd får framföra motiverat skriftligt yrkande på rättelse hos den kommunal centralnämnden senast **den 3 september klockan 16.00**.

Rättelseyrkande som avses i 3 eller 4 mom. får även framställas av mantalsskrivningsmyndighet på tjänstens vägnar.

Rättelseyrkande får också grundas på omständigheter som inträffat efter det vallängden undertecknades och som påverkar vederbörandes rösträtt.

Rättelseyrkande kan framställas på blankett för vilken landskapsstyrelsen fastställer formulär och som kommunala centralnämnden tillhandahåller.

13 §

Avser rättelseyrkande utslutning av person ur vallängd enligt 12 § 4 mom. eller 16 §, skall kommunala centralnämndens ordförande genast underrätta den som yrkandet gäller och meddela honom att han kan ta del av det på angiven plats och senast **den 11 september före klockan 16.00** inkomma med förklaring till kommunala centralnämnden. Dessutom skall meddelas att ärendet avgörs även om förklaring inte avges.

Meddelande enligt 1 mom. skall senast den 4 september sändas som rekommenderad försändelse men kan även frambefordras på annat bevisligt sätt, om det inte medför dröjsmål. Är mottagarens postadress inte känd skall meddelandet kungöras på det sätt som är bestämt för kommunala kungörelser. Grunden för yrkandet skall i sådant fall inte anges.

14 §

Yrkande på rättelse i vallängd handläggs och avgörs av den kommunala centralnämnden vid sammanträde **den 14 september**. Nämndens beslut jämte motivering skall antecknas i protokollet.

Kommunal centralnämnds beslut enligt 1 mom. är slutligt. Har rättelseyrkande förkastats eller inte upptagits till prövning eller godkänns rättelseyrkande att någon obehörigen upptagits i vallängd skall beslutet utan dröjsmål underställas länsrättens prövning. Vid underställning av ärende skall kommunala cen-

tralnämnden tillställa länsrätten beslutet jämte de handlingar som ligger till grund för beslutet.

15 §

Kommunala centralnämnden skall utan dröjsmål underrättas om utslag som länsrätten meddelat i stöd av 14 § 2 mom. Nämnden skall ofördröjligen anslå utslaget på kommunens anslagstavla för en tid av sju dagar. Nämnden skall underrätta den som yrkat på rättelse och den vars rösträtt utslaget gäller. Underrättelse skall ske på i 13 § 2 mom. angivet sätt.

16 §

I länsrättens utslag i ärende som avses i 15 § får ändring genom besvär sökas endast om högsta förvaltningsdomstolen beviljar besvärstillstånd. Besvärstillstånd kan beviljas endast om det för lagens tillämpning i andra liknande fall eller med hänsyn till en enhetlig rättstillämpning är av vikt att ärendet prövas av högsta förvaltningsdomstolen. Besvärstillstånd skall sökas senast den sjunde dagen från den dag då kommunala centralnämnden uppsatt länsrättens utslag på kommunens anslagstavla. Avser ansökan uteslutande kommunalvalet skall besvärstillstånd dock sökas senast den fjortonde dagen. Ansökan får tillställas länsrätten för att på dess försorg sändas till högsta förvaltningsdomstolen. Ansökan om besvärstillstånd skall i övrigt göras och besvär anföras i enlighet med bestämmelserna i lagen om ändringssökande i förvaltningsärenden (FFS 154/50).

Sedan högsta förvaltningsdomstolen avkunnat utslag skall den ofördröjligen underrätta sökanden, länsrätten, kommunala centralnämnden och den vars rösträtt utslaget gäller.

Ansökan om besvärstillstånd enligt 1 mom. får även framställas av mantalsskrivningsmyndighet.

17 §

I vallängd som vunnit laga kraft får ändringar inte göras. Vallängd anses ha vunnit laga kraft utan hinder av att slutligt beslut i anledning av yrkande på rättelse av längden inte fattats eller bringats till kommunala centralnämndens kännedom före valdagen. Den som för valnämnd företer underställnings- eller besvärmyndighets beslut enligt vilket han är röstberättigad skall dock tillåtas rösta.

18 §

Personbeteckning skall utelämnas från avskrift av eller utdrag ur vallängd eller handling som utgör basen för eller bilaga till vallängd, om avskriften eller utdraget ges till annan än ifrågavarande person eller i denna lag nämnd myndighet.

20 §

Handling varigenom valmansförening bildas skall vara daterad och egenhändigt undertecknad av föreningens medlemmar. Handlingen, liksom den bifogade kandidatlistan, skall tydligt uppta kandidaternas namn, uppgift om kandidats titel, yrke eller syssla, angiven med högst två uttryck, samt uppgift om kandidats hemkommun. Vid sidan av kandidats förnamn får användas allmänt känt tilltalsnamn eller förkortat förnamn. I handlingen skall valmansföreningens medlemmar försäkra att de är röstberättigade. Under deras underskrifter anges tydligt namn, titel, yrke eller syssla samt hemort.

I handlingen skall en av föreningens medlemmar befullmäktigas att vara dess ombudsman och en medlem att vara ombudsmannens ersättare. Dessutom skall tydligt anges ombudsmannens och ersättarens postadress och telefonnummer. Ombudsmannen kan i handlingen befullmäktigas att ingå valförbund på föreningens vägnar.

Kandidatlistan får inte uppta andra än i denna paragraf nämnda anteckningar såvida de inte är nödvändiga för att klarlägga kandidats identitet.

21 §

Anhållan om offentliggörande av valmansföreningens kandidatlista görs på föreningens vägnar skriftligen av ombudsmannen eller av denne befullmäktigad person. Anhållan kan även göras av i 27 § 1 mom. avsedd ombudsman för valförbund för de valmansföreningars del vilka sammanslutit sig till valförbund.

Till anhållan som avses i 1 mom. skall fogas handling varigenom valmansföreningen bildats samt avskrift av i 20 § 1 mom. avsedd kandidatlista vari kandidaterna skall upptas i den ordning i vilken de skall uppställas i sammanställningen av kandidatlistorna. Anhållan skall innehålla ombudsmannens försäkran att kandidaterna är valbara och att de personer som bildar valmansföreningen egenhändigt undertecknat handlingen. Till anhållan skall dessutom fogas de föreslagna kandidaternas

skriftliga medgivande samt deras försäkran att de inte samtyckt till att bli uppställda som kandidater för annan valmansförening.

22 §

I 21 § avsedd anhållan skall vara centralnämnden tillhanda senast **den 2 september klockan 16.00**.

23 §

Avlider person som upptagits på valmansförenings kandidatlista eller befins han inte valbar skall centralnämnden stryka hans namn från listan.

24 §

Har någon skriftligen samtyckt till att vara kandidat för flera valmansföreningar skall hans namn avlägsnas från samtliga kandidatlistor.

26 §

Anmälan om bildande av valförbund skall inges till centralnämnden samtidigt med anhållan om offentliggörande av valmansföreningens kandidatlista. Till anmälan skall fogas i 1 mom. avsedd överenskommelse.
-----

27 §

Överenskommelse om bildande av valförbund skall undertecknas av ombudsmännen för de valmansföreningar som ingår i förbundet. Överenskommelsen skall innehålla fullmakt för en av undertecknarna att vara valförbundets ombudsman och för en att vara hans ersättare. I överenskommelsen kan föreslås att i den slutliga sammanställningen av kandidatlistor intas en kortfattad gemensam beteckning för valförbundet. Den föreslagna beteckningen får inte vara alltför allmän, inte heller missvisande eller annars olämplig. I beteckningen kan ingå i föreningsregistret infört namn, för vars användning valmansföreningarna utverkat bevisligt tillstånd av föreningen. Centralnämnden bestämmer slutligt om beteckningen.

Föreslår valmansförening beteckning för kandidatlista som inte ingår i valförbund, gäller vad därom i 1 mom. sägs. Sådant förslag skall vara centralnämnden tillhanda senast **den 2 september klockan 16.00**.

28 §

Valmansförening får inte ansluta sig till flera än ett valförbund. Inte heller får valförbund ingå förbund sinsemellan.

Anmälan om ändring av valförbund får göras senast **den 11 september klockan 16.00** på sätt som stadgas i 35 § 2 mom.

31 §

Centralnämnd sammanträder på kallelse av ordföranden i god tid före valen, dock senast **den 19 augusti**. Därefter sammanträder centralnämnden den 3, 11 och 14 september, fredagen före valen, den andra valdagen, dagen efter valen samt senast den fjärde dagen efter valen. Nämnden får sammanträda även under andra dagar.

32 §

Vid centralnämnds första sammanträde fattas beslut om kungörelse, i vilken skall anges när och var i denna lag avsedda valhandlingar skall inlämnas. Kommunal centralnämnds kungörelse skall även ange antalet fullmäktige som skall väljas, datum och klockslag för valförättningen samt innehålla uppgift om förtidsröstningstiden och förutsättningarna för att förtidsrösta. Vid sammanträdet fattas även beslut om beställning av valsedlar och om övriga erforderliga åtgärder.

Kommunal centralnämnds kungörelse skall anslås på kommunens anslagstavla och centralnämndens för landstingsvalet kungörelse på landskapsstyrelsens anslagstavla. Kungörelserna skall dessutom publiceras i tidning där kommunens respektive landskapsstyrelsens kungörelser publiceras.

33 §

Vid sammanträde **den 3 september** behandlas anhållan om offentliggörande av valmansförenings kandidatlista jämte därtill fogade handlingar.

Anhållan som inte inkommit inom utsatt tid skall avvisas. Finner centralnämnd att någon skriftligen samtyckt till att vara kandidat för flera valmansföreningar gäller vad i 24 § är föreskrivet. Kan anhållan av annan orsak inte godkännas skall detta ofördröjligen meddelas ombudsmannen.

Inom utsatt tid inlämnad anhållan, mot vilken centralnämnd inte framställt anmärkning, skall godkännas.

34 §

Vid sammanträde som avses i 33 § behandlas även anmälningar om bildande av valförbund.

Anmälan som inte inkommit inom utsatt tid skall avvisas. Kan anmälan av annan orsak inte godkännas skall detta ofördröjligen meddelas ombudsmannen.

Vid sammanträdet bestäms kandidatlistornas och valförbundens inbördes ordning genom lottdragning.

35 §

Har ombudsman meddelats att i 33 § 1 mom. avsedd anhållan inte kan godkännas har han rätt att senast **den 11 september klockan 16.00** komplettera anhållan till erforderliga delar, att rätta de ingivna handlingarna till de delar mot vilka centralnämnden framställt anmärkning samt att företa rättelse beträffande kandidats namn, titel, yrke eller syssla eller dennes hemort.

Har erforderligt antal röstberättigade medlemmar inte undertecknat den skrift varigenom valmansförening bildats får rättelse företas endast i det fall antalet nedgått genom i 19 § 4 mom. avsedd åtgärd.

Har ombudsman meddelats att i 34 § 1 mom. avsedd anmälan inte kan godkännas har han rätt att inom den tid som i 1 mom. sägs inge skriftligt förslag till rättelse av anmälan.

35a §

Vid sammanträde **den 11 september** avgör centralnämnden ärende rörande anmärkning som framställts mot anhållan om offentliggörande av valmansföreningars kandidatlistor eller mot anmälan om bildande av valförbund.

Vid sammanträdet uppgör centralnämnden en preliminär sammanställning av kandidatlistorna, i vilken kandidaterna förses med löpande ordningsnummer i den ordning som anges i kandidatlistan. Sammanställningen för landstingsvalet börjar med nummer 2 och sammanställningen för kommunalvalet med nummer 502.

Kandidatlistorna, försedda med kandidaternas ordningsnummer, skall tryckas på samma sida av papperet. Listorna ordnas så att de som hör till samma valförbund uppställs under gemensam beteckning uppifrån nedåt. Är antalet kandidatlistor så stort att de måste ordnas i flera spalter skall listorna ordnas bredvid varand-

ra i rader från vänster till höger. Listorna avskiljs från varandra så att det tydligt framgår vilka kandidatlistor som hör till respektive valförbund.

Ovanför de kandidatlistor som hör till samma valförbund och över kandidatlista utanför valförbund skall anges den beteckning som föreslagits för densamma. Godkänner inte centralnämnden sådan beteckning eller har förslag till beteckning inte framställts skall nämnden bestämma en bokstavs-beteckning. Sådan bokstavs-beteckning skall endast ange valförbundets eller kandidatlistans ordning i sammanställningen.

Preliminär sammanställning skall finnas tillgänglig för valmansföreningarnas och valförbundens ombudsmän. Ombudsman skall underrättas om när och var preliminär sammanställning finns tillgänglig. Ombudsman skall samtidigt underrättas om tid och plats för centralnämndens sammanträde den 14 september.

35b §

Vid sammanträde **den 14 september** skall den preliminära sammanställningen av kandidatlistorna vid behov rättas. Härvid skall även bestämmelserna i 23 § iakttas. Härefter fastställs slutlig sammanställning av kandidatlistorna som trycks i erforderligt antal, för landstingsvalet på vitt papper och för kommunalvalet på grönt papper.

Den slutliga sammanställningen för landstingsvalet skall före **den 24 september** i tillräckligt antal tillställas de kommunala centralnämnderna för vidarebefordran till valnämnderna. Den skall även tillställas valmansföreningarnas ombudsmän.

Den slutliga sammanställningen för kommunalvalet skall inom i 2 mom. nämnd tid tillställas kommunstyrelsen, valnämnderna inom kommunen samt valmansföreningarnas ombudsmän.

Centralnämnderna skall tillställa landskapsstyrelsen sammanställningen för landstingsvalet respektive sammanställningarna för kommunalvalen i det antal exemplar landskapsstyrelsen bestämmer. Landskapsstyrelsen skall tillställa de kommunala centralnämnderna tillräckligt antal exemplar av varje sammanställning för vidarebefordran till valbestyrelserna och valförrättarna.

I 2 och 3 mom. avsedda sammanställningar skall anslås på kommunens anslagstavla.

36 §

Valsedel skall ha standardformatet 148×210 mm och på inre sidan vara försedd med överskrift vari nämns vid vilket val den skall användas samt dessutom en heldragen cirkel som har en diameter av 90 mm och som vid hopvikning av sedeln blir ovikt. I cirkelns mitt skall tydligt utsatt finnas beteckningen Nr... efter vilken numret på kandidat skall antecknas.

Det papper som används för valsedlarna skall för landstingsvalet vara vitt och för kommunalvalet grönt. Av valsedeln skall tydligt framgå hur den skall vikas ihop. Sedeln skall till sin beskaffenhet vara sådan att bevarandet av valhemligheten tryggas. Valsedel får inte uppta annat än vad i denna paragraf angivits.

37 §

Centralnämnden för landstingsval skall senast en vecka före valet kungöra valförrättningen i tidning där landskapsstyrelsens kungörelser publiceras. I kungörelsen skall kommundis anges samtliga röstningsområden och vallokaler. I anslutning till kungörelsen skall den slutliga sammanställningen av kandidatlistorna införas.

41 §

Röstande vars förmåga att göra anteckning på valsedeln är väsentligt nedsatt på grund av handikapp, sjukdom eller kroppsskada får vid införandet av anteckningen såsom biträde anlita den person han själv önskar.

45 §

Röstande har rätt att avge sin röst till förmån för kandidat i den slutliga sammanställningen av kandidatlistorna. Han skall på valsedeln anteckna kandidatens nummer i sammanställningen så tydligt att tvivel inte uppstår om vilken kandidat han avser. För att valhemligheten skall bevaras bör anteckningen på valsedeln göras innanför valskärmen.

47 §

Då valförrättningen avbryts den första valdagen skall antalet röstande sammanräknas.

Därefter skall handlingarna, valstämpeln och alla oanvända valsedlar läggas i valurnan. Valurnan skall sedan förseglas på det sätt landskapsstyrelsen har föreskrivit och placeras i säkert förvar. När valförrättningen följande dag fortsätts skall valnämnden kontrollera att förseglingen är obruten innan den avlägsnas.

48 §

Valnämnden skall utan avbrott ordna och räkna valsedlarna. Nämnden har rätt att vid behov anlita särskild personal för att biträda vid räkningen. Resultatet av den preliminära rösträkningen skall ofördröjligen meddelas centralnämnden för vardera valet.

Samtliga valsedlar inläggs därefter ordnade i grupper på det sätt i 2 mom. sägs i omslag, ett för vardera valet. Omslaget skall tillslutas omsorgsfullt och förseglas på det sätt landskapsstyrelsen har föreskrivit. På omslaget skrivs centralnämndens adress, försändelsens innehåll och avsändaren.

49 §

Vid valförrättning skall föras protokoll, skilt för landstingsvalet och skilt för kommunalvalet. I protokollet skall antecknas:

- 1) datum och klockslag då valförrättningen vidtog, avbröts och förklarades avslutad;
- 2) närvarande medlemmar av valnämnden och personal som nämnden anlitat för rösträkningen;
- 3) valbiträdena och i 41 § 3 mom. avsedda biträden;
- 4) antalet röstande;
- 5) det totala antalet inlämnade valsedlar och antalet valsedlar gruppvis enligt bestämmelserna i 48 §;
- 6) datum och klockslag då valsedlarna inlädes i omslag och förseglades; samt
- 7) de ombudsmän eller av dem befullmäktigade personer som var närvarande då valsedlarna ordnades och räknades.

Till protokollet skall fogas fullmakterna för i 1 mom. 7 punkten avsedda personer.

Ordföranden och viceordföranden, eller någongendera av dem tillsammans med annan medlem av valnämnden, skall ofördröjligen inlämna i 48 § och i denna paragraf nämnda, till vederbörande centralnämnd adresserade för-

sändelser till centralnämnden. Centralnämnden kan dock föreskriva att försändelserna får frambefordras på annat sätt.

49a §

Är antalet röstberättigade i ett röstningsområde inte flera än 50 skall kommunala centralnämnden i god tid före valen besluta att valsedlarna från ifrågavarande röstningsområde och från ett annat av kommunens röstningsområden skall granskas och räknas av kommunala centralnämnden och inte i berörda valnämnder. Om sådant beslut fattas, skall valnämnderna med bevarande av valhemligheten ta ut valsedlarna ur valurnan, räkna deras antal, lägga dessa i omslag samt inlämna valsedlarna till kommunala centralnämnden på sätt som anges i 49 § 3 och 5 mom. I valprotokollet skall anteckning om förfarandet göras.

Kommunala centralnämnden skall underrätta centralnämnden för landstingsvalet om beslut som fattats enligt 1 mom.

Kan det antas att högsta 25 personer kommer att förtidsrösta i kommunalvalet i en kommun skall kommunala centralnämnden besluta att förtidsrösterna skall granskas och räknas av centralnämnden tillsammans med valsedlarna från ett av kommunens röstningsområden. Härvid skall bestämmelserna i 1 mom. iakttas.

50 §

Röstberättigad, som vårdas i eller intagits i inrättning och röstberättigad som under valförrättningen sannolikt kommer att vara förhindrad att rösta, får förtidsrösta på sätt som stadgas i detta kapitel. Med inrättning avses i denna lag sjukhus, ålderdomshem, sjukhem samt straffanstalt.

Röstberättigad, som på grund av vistelse utanför landskapet eller som till följd av sjukdom eller handikapp inte kan rösta i vallokal under valförrättningen eller vid den förtidsröstning som avses i 51 §, får förtidsrösta på sätt som stadgas i 54e §.

51 §

Förtidsröstning kan anordnas i inrättning och i postanstalt. Ställe där förtidsröstning anordnas benämns **förtidsröstningsställe**.

Förtidsröstning i inrättning ombesörjs av valbestyrelse och ordnas endast för dem som vårdas eller intagits där.

Förtidsröstning i postanstalt ombesörjs av valförrättare. Om förordnande av valförrättare i postanstalt bestäms särskilt.

51a §

Förtidsröstning sker under förtidsröstningstiden, vilken börjar den adertonde dagen före valen och avslutas den femte dagen före valen.

Under förtidsröstningstiden sker förtidsröstning i inrättning under minst två dagar. Valbestyrelsen bestämmer dessa dagar och röstningstiderna. En av röstningsdagarna bör dock infalla den sista eller näst sista dagen under förtidsröstningstiden.

Valförrättare och valbestyrelse skall tillse att meddelande om röstningstiderna och om förfarandet vid förtidsröstning kungörs. Sådan kungörelse anslås på förtidsröstningsstället och vid behov även på annat sätt.

52 §

Vid förtidsröstning skall användas i 36 § avsedd valsedel samt valkuvert, följebrev och ytterkuvert.

Landskapsstyrelsen fastställer och tillhandahåller de handlingar och anvisningar som behövs vid förtidsröstningen.

53 §

Landskapsstyrelsen skall senast den 20 september till de kommunala centralnämnderna översända i 52 § avsett förtidsröstningsmateriel jämte nödiga anvisningar. Centralnämnderna skall vidarebefordra förtidsröstningsmaterialet till valförrättarna och valbestyrelse i kommunen samt till dem som avser att förtidsrösta i stöd av 54e §. Centralnämnderna skall dessutom översända valstämpel till valförrättare och valbestyrelse i kommunen.

Efter avslutad förtidsröstning skall valstämpelarna jämte överblivet förtidsröstningsmateriel ofördröjligen återställas till kommunala centralnämnden.

54 §

Den som önskar förtidsrösta på förtidsröstningsställe skall personligen anmäla sig till valförrättaren eller valbestyrelsen.

Sedan den röstande företett identitetsbevis eller annan godtagbar utredning om sin identitet skall till honom lämnas valsedel, valkuvert, följebrevsblankett och ytterkuvert. Den röst-

de skall även beredas tillfälle att bekanta sig med den slutliga sammanställningen av kandidatlistorna för såväl landstings- som kommunvalet.

På den röstandes begäran skall valförrättaren eller medlem av valbestyrelsen bistå honom vid röstningen, varvid om dessa valfunktionärer gäller vad i 41 § 4 mom. är stadgat om valbiträdes skyldigheter.

Röstande vars förmåga att göra skriftliga anteckningar är väsentligt nedsatt på grund av handikapp, sjukdom eller kroppsskada får, vid införandet av anteckning på valsedeln och i följbrevet, såsom biträde anlita den person han själv önskar.

54a §

Den röstande skall ifylla valsedeln med iakttagande av bestämmelserna i 45 §.

Röstningsförfarandet skall på förtidsröstningsstället vara organiserat så att valhemligheten bevaras. Dessutom skall i tillämpliga delar iakttagas vad i 42 § sägs.

54b §

Följbrev skall riktas till den kommunala centralnämnden i den kommun där den röstande, enligt egen uppgift, upptagits i vallängden.

Följbrev skall innehålla:

1) den röstandes försäkran om att han personligen, med bevarande av valhemligheten, ifyllt valsedeln och inlagt den i valkuvertet vilken han därefter tillslutit;

2) uppgift om den röstandes fullständiga nuvarande och tidigare namn, personbeteckning eller födelsetid, födelseort och nuvarande adress; och

3) namnet på den kommun i vars vallängd den röstande upptagits och hans nuvarande eller senaste adress i kommunen.

Röstande som med följbrevet bifogar i 9 § 1 mom. avsett röstkort skall endast avge i 2 mom. 1 punkten nämnd försäkran.

På ytterkuvertet antecknas namnet på den kommunala centralnämnd som angivits i följbrevet.

54c §

Röstande som gjort anteckning på valsedeln skall förete sedeln hopvikt för valförrättaren eller valbestyrelsen för avstämpling och omedelbart därefter i valförrättarens eller valbestyrelsens åsyn innesluta den i valkuvertet. På valkuvertet får inte några anteckningar göras. Den rös-

tande skall i valförrättarens eller valbestyrelsens närvaro egenhändigt underteckna det ifyllda följbrevet och lämna brevet till valförrättaren eller valbestyrelsen, tillsammans med i 9 § 1 mom. avsett kort eller annan handling som utgör grund för rätten att rösta.

Vid förtidsröstning används i 46 § 2 mom. avsedd stämpel.

54d §

Valförrättaren eller ordföranden för valbestyrelsen skall i följbrevet intyga att röstningen skett på det sätt som angives i 54—54c §§. Intyget skall dateras och undertecknas av valförrättaren eller ordföranden för valbestyrelsen. Av intyget skall framgå var röstningen ägt rum. Valkuvert och följbrev skall därefter inneslutas i ytterkuvertet. Har den röstande i 54c § avsett röstkort eller annan handling skall även dessa inneslutas i ytterkuvertet.

På förtidsröstningsstället skall föras förteckning över de röstande. Landskapsstyrelsen skall trycka erforderliga förteckningar och utfärda anvisningar om ifyllandet av dessa.

Valförrättaren eller valbestyrelsen skall tillse att ytterkuverten som tjänsteförsändelse omedelbart vidarebefordras till den kommunala centralnämnd som den röstande uppgivit i följbrevet.

54e §

Den som har för avsikt att förtidsrösta i stöd av 50 § 2 mom. skall hos den kommunala centralnämnden i den kommun där han upptagits i vallängd såsom röstberättigad skriftligen anhålla om att erhålla förtidsröstningsmateriel. Anhållan, vilken kan göras på för ändamålet uppgjord blankett som erhålles av centralnämnden, skall tillställas centralnämnden före utgången av förtidsröstningstiden.

Finns inte särskilda skäl för att avslå anhållan skall centralnämnden till uppgiven adress sända i 52 § nämnt förtidsröstningsmateriel jämte anvisningar samt om möjligt kandidat-sammanställning för ifrågavarande val. Centralnämnden uppgör förteckning över de personer till vilka förtidsröstningsmateriel sänds.

Centralnämnden kan delegera de uppgifter som nämnts i 2 mom. till av nämnden utsedd person. Beslut om att inte sända förtidsröstningsmateriel skall dock fattas av centralnämnden.

Sedan röstande erhållit i 2 mom. nämnda handlingar skall han, med bevarande av val-

hemligheten, göra anteckning på valsedel och därefter hopvikta innesluta den i valkuvert. Han skall ifylla följbrevet på sätt som anges i 54b § och därefter i ytterkuvertet innesluta valkuvert och följbrev. Har den röstande i 9 § 1 mom. avsett röstkort skall även detta inneslutas i ytterkuvertet. Ytterkuvertet skall, genom postens förmedling eller på annat sätt, tillställas den kommunala centralnämnden så att det är nämnden tillhanda senast klockan 19.00 fredagen före valet.

55 §

Kommunal centralnämnd skall senast klockan 19.00 fredagen före valen hålla sammanträde och då, utan att öppna valkuverten, granska de förtidsröstningshandlingar som inkommit till nämnden. Nämnden skall skilt behandla de förtidsröstningsförsändelser som baserar på 50 § 2 mom. Förtidsröstningsförsändelser som inkommit efter nämnda tid skall lämnas obeaktade och får heller inte öppnas.

Har den som deltagit i förtidsröstning avlidit eller är han inte upptagen i vallängd såsom röstberättigad eller kan, på grund av bristfälligt eller otydligt följbrev, det inte utredas vem den förtidsröstande är, skall röstningen lämnas obeaktad. Vad här sägs gäller även då valkuvert är öppet eller försett med obehörig anteckning om den röstande, om kandidat eller om annat obehörigt.

Kan följbrev och valkuvert godkännas antecknas i vallängden att den i följbrevet nämnda personen har utövat sin rösträtt. Samtidigt antecknas på valkuvert gällande landstingsvalet att den röstande befunnits röstberättigad. Valkuvert gällande kommunalval och landstingsval skall sorteras separat för sig.

Med bevarande av valhemligheten skall den kommunala centralnämnden bryta godkända valkuvert från personer som förtidsröstat i stöd av 50 § 2 mom. Centralnämnden skall, utan att öppna den hopvikta valsedeln, stämpla densamma och innesluta den i nytt kuvert. Beträffande valkuvert för landstingsvalet skall på det nya kuvertet antecknas att den röstande befunnits vara röstberättigad.

Samtliga valkuvert gällande landstingsvalet skall därefter förenas, vilket förfarande även gäller valkuvert för kommunalvalet. Därefter räknas de godkända valkuverten och kontrolleras att valkuvertens antal är lika stort som antalet av dem som i vallängden antecknats ha utövat sin rösträtt i respektive val.

Kommunal centralnämnd skall till central-

nämnden för landstingsvalet öppnade vidarebefordra de valkuvert som gäller landstingsvalet och även ange antalet kuvert. Valkuverten skall tillställas centralnämnden för landstingsvalet på sätt och inom tid som nämnden har föreskrivit.

55a §

De godkända valkuverten öppnas vid centralnämndens sammanträde den andra valdagen klockan 20.00. Är antalet valkuvert stort kan centralnämnd påbörja öppnandet av valkuverten klockan 18.00 den andra valdagen. Innan valkuverten öppnas skall de blandas. I nämndens protokoll antecknas antalet valkuvert. Därefter öppnas valkuverten och förfäres med valsedlarna på det sätt som är stadgat om rösträkning i valnämnd.

56 §

Centralnämnden skall senast klockan 9.00 dagen efter valen inleda granskningen av de valsedlar som avgivits vid valförrättningen och av valnämndernas uträkningar samt härvid avgöra vilka valsedlar som är ogiltiga.

Har valsedlar i två eller flera röstningsområden enligt 49a § 1 mom. inte granskats i valnämnd skall kommunala centralnämnden, utan att valhemligheten äventyras, förena dem samt därefter räkna och granska dem. Över dessa åtgärder uppgörs protokoll som skall fogas till valprotokollen för nämnda röstningsområden. Har de vid förtidsröstningen i kommunalvalet avgivna valsedlarna förenats med valsedlarna från ett av kommunens röstningsområden enligt bestämmelserna i 49a § 3 mom. skall samma förfarande tillämpas och protokollet fogas till centralnämndens protokoll.

Centralnämnden skall särskilt för varje kandidat räkna det sammanlagda antalet godkända röster som avgivits till förmån för honom vid förtidsröstningen och valförrättningen.

58 §

Valsedel är ogiltig:

6) om den inte är stämplad.

61 §

Är kandidat som erhållit röster vid valet inte valbar eller har han avlidit tillgodoräknas ändå

de röster som avgivits för honom den kandidatlista där han är uppställd och det valförbund som han tillhör.

64 §

Till ersättare utses den kandidat som följer närmast efter de valda på kandidatlistan. Har samtliga kandidater på listan blivit valda utses den kandidat i valförbundet som, närmast efter de valda, har det högsta slutliga jämförelsetalet.

Kan ersättare inte utses enligt 1 mom. utses den kandidat som, närmast efter de valda, har det högsta slutliga jämförelsetalet.

Utses första ersättaren gemensamt för tre eller flera valda skall i landstingsvalet en andra ersättare utses för envar av dem.

I fråga om ersättare för ledamot i fullmäktige gäller bestämmelserna i 13 § kommunallagen för landskapet Åland.

Har någon av de valda avgått och saknas utsedd ersättare för honom skall centralnämnd sammanträda för att utse ersättare enligt i 1 och 2 mom. stadgade grunder.

65 §

Centralnämnden för landstingsvalet skall ofördröjligen tillkännage valets utgång genom kungörelse på landskapsstyrelsens anslagstavla. Av kungörelsen skall även framgå vem som valts till ersättare för envar av de valda. Centralnämnden utfärdar fullmakt åt de valda samt underrättar landskapsstyrelsen, landshövdingen och de kommunala centralnämnderna om valets utgång. Kungörelse om valets utgång med angivande av kandidaternas jämförelsetal och personliga röstetal skall införas i tidning där landskapsstyrelsens kungörelser publiceras.

Kommunala centralnämnden skall underrätta de valda och kommunens styrelse om valresultatet samt kungöra detsamma på kommunens anslagstavla. I kungörelsen skall ingå uppgift om de valdas namn, titel, yrke eller syssla samt hemort ävensom röstetal och slutligt jämförelsetal.

67 §

Blir landstingsmannauppdrag ledigt på grund av bestämmelserna i 6 § 2 mom. landstingsordningen för landskapet Åland utfärdar centralnämnden fullmakt åt den som för ifråga-

varande tid skall inträda i landstinget. Sådan fullmakt skall lyda:

”Sedan vid landstingsval, som den... förrätades i landskapet Åland, N.N. valts till medlem av Ålands landsting men härefter valts till ledamot/ersättare i landskapsstyrelsen, har enligt 64 § landskapslagen om landstingsval och kommunalval M.M., med hemort i... , blivit utsedd att för den tid N.N. är ledamot/ersättare i landskapsstyrelsen inträda som medlem av landstinget. Detta intyg gäller som landstingsmannafullmakt”. Ort och datum.

68 §

Centralnämnden skall insätta alla valsedlar i omslag som förseglas i enlighet med landskapsstyrelsens anvisningar. Valsedlarna skall förvaras till dess följande val förrättats.

70 §

Vid centralnämnds sammanträde förs protokoll. I protokollet antecknas sammanträdes-tiden, närvarande medlemmar och i 72 § avsedda personer samt de beslut nämnden fattat. Innehållet i beslut kan anges genom hänvisning till brev eller annan expedition.

I protokoll skall anges antalet avgivna för-tidsröster. Antalet ogiltiga valsedlar skall anges skilt beträffande valsedlar avgivna vid för-tidsröstning och skilt för varje röstningsom-råde. Kommunal centralnämnd skall skilt ange antalet förtidsröster inlämnade i stöd av 50 § 2 mom. Har kommunal centralnämnd beslutat om i 49a § 3 mom. avsett förfarande skall anteckning härom göras i protokollet enligt bestämmelserna i 56 § 2 mom.

Protokollet undertecknas av sekreteraren samt bestyrks av ordföranden.

71 §

För såväl de valda som för ersättarna skall anges deras namn, titel, yrke eller syssla och hemort samt röstetal och slutligt jämförelsetal.

74 §

Beslut varigenom centralnämnden för lands-tingsvalet fastställt valresultatet får överkla-gas hos landskapsstyrelsen inom 14 dagar från dagen då valresultatet offentliggjordes enligt bestämmelserna i 65 § 1 mom. (valbesvär). Be-

svärrätt tillkommer envar i landstingsvalet röstberättigad.

74b §

Landskapsstyrelsens utslag skall delgivas ändringssökanden samt centralnämnden.

Över landskapsstyrelsens beslut får besvär anföras hos högsta förvaltningsdomstolen inom 30 dagar från delfäendet.

74c §

Förordnas med anledning av besvär att nytt val skall förrättas, äger valförrättning rum den första söndagen och därpå följande måndag efter det 75 dagar förflutit sedan utslaget vunnit laga kraft.

Valförrättning omhänderhas av valmyndigheterna vid de upphävda valen. Vid nytt val skall bestämmelserna om ordinarie val i tillämpliga delar iakttas. Vid valet skall samma vallängder som använts vid det upphävda valet användas i oförändrad form. Till de röstberättigade sänds inte röstkort.

75 §

Med anledning av besvär skall länsrätten av kommunal centralnämnd inhämta utlåtande samt de uppgifter och utredningar som befinns erforderliga. Om det överklagade beslutet inte fogats till besvären införskaffar länsrätten beslutet av centralnämnd som en på tjänstens vägnar till riktigheten bestyrkt avskrift i vilken skall antecknas dagen för kungörandet av valresultatet. Grundar sig besvären på beslut av centralnämnd angående åtgärd för förberedelse av valen skall länsstyrelsen på motsvarande sätt införskaffa även detta beslut.

75a §

Har kommunal centralnämnd förfarit lagstridigt vid fastställande av valresultatet och har detta påverkat valresultatet, skall valresultatet rättas.

Har valmyndighets beslut eller åtgärd varit lagstridigt och har detta uppenbart kunnat på-

verka valresultatet skall förordnande utfärdas om förrättande av nytt val i kommunen, om inte valresultatet kan rättas.

75b §

Länsrättens utslag skall särskilt delges ändringssökanden, annan vars rätt utslaget kränker samt kommunstyrelsen och kommunala centralnämnden.

Kommunala centralnämnden skall ofördröjligen anslå länsrättens utslag på kommunens anslagstavla under sju dagar.

75c §

I länsrätts utslag får ändring sökas av i 75 § 1 mom. nämnd person samt av kommunstyrelsen. Ändring söks hos högsta förvaltningsdomstolen inom 30 dagar från dagen för delgivningen. Anförs besvär på den grund att valet inte skett i laga ordning räknas dock besvärstiden från dagen då utslaget anslogs.

76 §

Förordnas med anledning av besvär att nytt val skall förrättas skall kommunal centralnämnd ofördröjligen förbereda valet. Vid nytt val skall bestämmelserna om ordinarie val i tillämpliga delar iakttas. Vid valet skall samma vallängder som använts vid det upphävda valet användas i oförändrad form. De röstberättigade tillställs inte röstkort. Fullmäktige, som utsetts genom det upphävda valet, kvarstår i sina uppdrag tills resultatet av det nya valet kungjorts.

78 §

Har republikens president förordnat om nyval av landstinget äger valförrättning rum den första söndagen och därpå följande måndag efter det 75 dagar förflutit sedan förordnandet utfärdades.

79 §

Har förordnande om nyval utfärdats skall mantalsskrivningsmyndigheten på basen av senast verkställd mantalsskrivning uppgöra och tillställa kommunal centralnämnd i 8 § avsedda basförteckningar.

Vallängd skall undergå i 10 § avsedd granskning samt omedelbart därefter vara framlagd till granskning på sätt i 12 § stadgas. Vid nyval utsänds inte röstkort.

Yrkande på rättelse enligt 12 § 3 mom. får framställas hos kommunala centralnämnden

senast vid sammanträde som hålls den tionde dagen efter utgången av i 2 mom. avsedd tid.

Yrkande på uteslutning av person ur vallängd enligt 12 § 4 mom. får skriftligen framställas hos kommunala centralnämnden senast tre dagar efter utgången av i 2 mom. avsedd tid. Framställs yrkande skall kommunal centralnämnds ordförande underrätta den vars uteslutning påyrkats medelst tillkännagivande som följande dag skall inlämnas till posten för befordran eller eljest på i 13 § föreskrivet sätt. I tillkännagivandet skall ordföranden även anmoda vederbörande att inom fyra dagar inkomma med skriftlig förklaring med anledning av yrkandet, vid äventyr att ärendet avgörs oaktat förklaring inte avges.

Yrkande på rättelse i vallängd handläggs och avgörs vid kommunala centralnämndens sammanträde som hålls den tionde dagen efter utgången av den i 2 mom. nämnda tiden med början klockan 19.00. Därefter förfars i ärendet såsom i 14 § är stadgat. Den kommunala centralnämndens beslut i ärendet är slutligt, dock så att om yrkande på rättelse förkastats eller inte upptas till prövning eller avser persons uteslutning ur vallängden, beslutet utan dröjsmål skall underställas landskapsstyrelsens prövning. I fråga om landskapsstyrelsens beslut gäller vad i 15 och 16 §§ är bestämt.

80 §

Anhållan om offentliggörande av kandidatlista för valmansförening och anmälan om bildande av valförbund skall inlämnas senast den 51 dagen före valförrättningen. Anmälan om ändring av valmansförenings kandidatlista eller av anmälan om bildande av valförbund skall göras senast den 40 dagen klockan 16.00 före valförrättningen.

81 §

Centralnämnden för landstingsval skall vid nyval sammanträda senast den 60 dagen före valförrättningen för behandling av i 32 § nämnda ärenden. Därefter sammanträder nämnden den 47 dagen före valförrättningen för behandling av i 33 och 35 §§ nämnda ärenden, den 39 dagen före valförrättningen för behandling av i 34 och 35a §§ nämnda ärenden, den 37 dagen före valförrättningen för behandling av i 35b § nämnda ärenden och dessutom vid behov även andra dagar.

82 §

Förtidsröstning vid nyval sker med iakttagande i tillämpliga delar av bestämmelserna i 7 kap.

83 §

Kostnaderna för valförrättarna och centralnämnden för landstingsvalet erläggs ur landskapets medel.

De kommunala centralnämndernas, valnämndernas och valbestyrelsernas arvoden och kostnader betalas av kommunen. Kommunen är dock berättigad att erhålla ersättning för hälften av kostnaderna för arvoden, dagtraktamenten och ersättning för resekostnader som erlagts till medlemmar, ersättare och biträden i valnämnd och valbestyrelse. Likaså ersätts hälften av kostnaderna för uppgörande av vallängd. Kostnaderna vid kommunalvalet för tryckning av valsedlar, tryckning av i 9 § avsedda röstkort samt valhandlingar för förtidsröstningen betalas dock i sin helhet av landskapet.

Landskapsstyrelsen anskaffar och bekostar de tillbehör för försegling som centralnämnd och valnämnd behöver.

Centralnämnd, valnämnd, valbestyrelse och valförrättare har rätt att skicka tjänsteförsändelser.

86 §

Medlem av centralnämnd, valnämnd och valbestyrelse samt annan person som enligt denna lag utövar myndighetsverksamhet handhar sina uppgifter enligt denna lag under tjänstemannaansvar.

87 §

Infaller bestämd dag enligt denna lag på helgdag eller helgfri lördag gäller följande vardag som utsatt dag. Vad här sägs gäller inte utsatt dag för valförrättning samt dag för inledande och avslutande av förtidsröstning.

Denna lag tillämpas första gången vid det ordinarie landstingsval och de ordinarie kommunalval som förrättas år 1987.

Valbestyrelse som avses i 6 § 3 mom. utses första gången snarast efter denna lags ikraftträdande.

Kommunal centralnämnd och valnämnd enligt bestämmelserna i denna lag tillsätts första

gången för det landstingsval och de kommunalval som förrättas efter de ordinarie valen år 1987.

Tidigare gällande bestämmelser rörande tidpunkterna för uppgörande och granskning av basförteckning, framläggande av vallängd

samt yrkande på rättelse eller ändring av denna tillämpas vid det ordinarie landstingsval och de ordinarie kommunalval som förrättas år 1987.

Av verkställigheten av denna lag förutsatta åtgärder får vidtas före lagens ikraftträdande.

Mariehamn den 8 maj 1987

SUNE CARLSSON

talman

Karl-Gunnar Fagerholm
vicesalman

Jan-Erik Lindfors
vicesalman